

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Napeljavanje v staroverski obred.

III.

Unijatom okolo „Edinosti“ kratek odgovor.

„Edinost“ z dne 9. t. m. je objavila nekak odgovor, ki priča, da je nje pisec zelo konfuzen mož. Najprej pravi, da je vsem znano, kaj umeyamo mi Slovenci pod „staro vero“, potem pa nas pozivlje, naj jej povemo, kaj je „stara vera“. Radi jí to povemo. „Stara vera“ je razkol ali pravoslavlje, za katero agitirajo Podgornik in njegovi tržaški učenci. Odpadnik in razpop Jakič v Trstu je vedno v družbi s tržaškimi politiki. Ti politiki tržaški so lansko leto v 140. in 154. št. „Edinosti“ hujskali ljudstvo za pravoslavlje. Letos pa so v št. 18. „Edinosti“ za Podgornikom izpovedali „staro vero“ piščoč:

„Razum Slovanom kaže pogostoma druge boljše poti (pravoslavlje), nego so tiste, na katere jim je možno krenuti jo od slučaja do slučaja. Tudi v pogledu na razna veroizpovedanja (na vero) jim je vezala zgodovinska sila roke in tudi današnja verska svoboda ni pri njih dejanski taka, da bi se mogli zlahka odločiti za to, kar bi jim bilo najljubše (pravoslavlje). . . .

„Proti pravoslavlju bi postopali obe oblasti, jedna iz političkih, druga iz verskih vzrokov. O tem dejstvu ni preverjen le tisti, ki namenoma zapira oči in maši ušesa glede na prošlost in sedanost. Svečeništvo v obče pa je tudi samo zase sila, ki suče tudi se danes več del širokih inožic, kakor je drago“. (Upajo, da se bo ta sila zmanjšala in takrat pride zaželeni čas za pravoslavlje!)

„Edinost“ govori tudi rada o „Cirillo-Metodijski“ cerkvi. Kaj je to? To besedo je vpeljal v ta grešni svet Franc Podgornik. Ali „Edinost“ soglaša z njim? Govorite enkrat iskreno!

LISTEK.

Stolna cerkev goriška.

Naša stolnica se počasi in previdno popravlja. Bila pa je že res skrajna potreba, zakaj od leta 1834 se znotranjščine njene nobeden ni dotaknil, takó da je bila vsa zakajena in je strop pretil podreti se. Vzrok tej nevarnosti pa je bila slaba streha. Zato sta se streha in podstrešje že lansko poletje temeljito preiskala in popravila. To delo sta izvršila renška zidarska mojstra gg. brata Mazzeti. Nerazumljiva rokaje bodisi iz štedljivosti ali nevednostibila prevlekla stebre, ki delijo srednjo ladijo od stranskih, z neko grdo navlako. Poskusilo se je stebre sklesati in ogladiti in glej prišel je na dan najlepši sivkasti školjkasti marmor, kakoršen se dobiva v Kraškem Dolu. Eleganti, vitki stebri, ki nosijo galerije in strop, se sedaj svetijo kakor v kaki rimski baziliki in so stolnici pravi kras. To kamenarsko delo sta izvršila goriška podjetnika Furlani & Deventer. Vrh tega sta očistila in ogladila še polustrebre pri glavnih vratih, balustrado pred prezbititerjem, kipe na glavnem oltarju itd.

„Edinost“ hvali sv. Petra in Pavla, da sta „maševela v Jeruzalemu kakor v Antiohiji, kakor v Rimu“. Nam se to tudi zdi, četudi nimamo za to nobenega podatka; ali „Edinost“ bi ju ne smela hvaliti, da sta v istem jeziku maševela Hebrejem, Grkom in Latinem. Ali ni to proti narodnim načelom „Edinosti“?

„Edinost“ ve, da laže, ko nas dolži, da smo imenovali grško-katoliški obred staroverski, ko smo ravno nasprotuo rekti, da je lep krščanski obred in ne grško-natoden. Mi imenujemo staroverski obred grško - razkoni obred, v kateri Podgornikovi učenci naš narod napeljujejo.

• „Edinost“ pobira za Podgornikom željo po grškem obredu tudi za to, ker je daljši †o latinski in bi te daj Slovenci več molili, ako bi imeli grški obred. Tako torej: liberalcem je naša božja služba prekratka, želijo si več molitve! Skušnja pa nči, da je liberalcem vsaka mašica predolga, h drugi božji službi itak ne hodijo! Ni res pa, da je rimski obred krajsi od grškega, le sv. inaša latinska je krajsa ko grška; o drugih obredih ta trditev ne velja. Vrh tega ima naš obred polno novih pobožnosti, katerih stari grški ne pozna. Tudi imamo mi „latinski“ duhovniki veliko več nauka in govorov v cerkvi ko grški duhovniki, tako da je naša božja služba zjutraj in popoldne še daljša ko grška.

Ob koncu nam napoveduje „Edinost“ to žabo radi krive vere in sicer „na kompetentnem mestu“ t. j. pri školu ali papežu, kaj ne? Dobro. Mi pričakujemo, da izpolnite dano besedo, sicer porečemo, da je vse to le pesek v oči nerazsodnih čitaljev. Do svidenja torej pred škofom ali papežem!

* * *

Poštenim Ricmanjcem pa kličemo: Bodite pametni! Ostanite zvesti veri in obredu svojih očetov. Tistem hujškačem pa, ki vas zapeljujejo, recite: Vi presto-

Mojster Blaž Bittencik pa je iz razbitih udov štirih marmornih kipov, ki so nekdaj stali na stranskih oltarjih pred prezbititerjem, sestavil prvotne podobe in je tako lepo opilil, da se zde novi kipi iz finega kararskega marmorja.

Najlepši umotvor, kterega hrani goriška stolnica, t. j. velika opresna slika na ravnem stropu predstavljajoča nebeško glorijo, mojstersko delo Julija Quaglia iz Laina pri Komu, ki je tudi na Krasu (v Komnu) in v Ljubljani (pri sv. Miklavžu) krasil s svojim čopičem cerkve, dovršeno l. 1702, je pretilo razpasti. Kakor znano, se je pred 4 leti odtrgal kos stropa in ž njim del — k sreči nevažen — te klasicne slike. Tudi so zozevale razpokline pa celem stropu, da se je marsikdo zbad hoditi v „veliko cerkev“. A tudi ta strah je zdaj zginil. Strop se je preiskal, rahli deli slikarje so se z vijaki pribili in odpadli kos nadomestil in pobaval. Celo sliko je očistil znani goriški ornamentik Kl. Deinari, da se zdaj kaže v prvotnih barvah. Stene in oboke stranskih ladij in galerij je omenjeni slikar spremno obnovil in dal pogledati.

Doslej se prav za prav ni nič novega naredilo, nego le cerkev popravilo

pite kamor hočete, saj že tako nobene vere nimate, a plačajte sami stroške za to. Mi pa ostanemo kar smo bili! Pokorni hočemo bili svojemu škofu, kakor so bili naši očetje.

Mi smo prepričani, da sv. Oče Leo XIII. sprememb obreda na ljubo nekaterim hujškačem ni dovolil in je ne bo dovolil. Ricmanci pa bodo sv. Očetu ne le iskreno vdani, ampak tudi hvalenj zato, nevoljni pa na tiste, ki jih pred svetom smešijo ter jim z obredom hočejo vzeti tudi vero!

Interpelacija

poslanca dr. Gregorčiča in tovarišev do c. kr. skupnega ministerstva radi kozje paše v gorenji soški dolini na Primorskem.

Zemljiski kulturi neugodne razmere v gorenji soški dolini na Primorskem so krive, da tamoznje ljudstvo ne more živeti od pričelkov svoje zemlje, temveč da si mora iskat drugih virov svojim dohodkom. Možki se bavijo s krošnjastvom, delajo v rajbeljskem rudniku, ali pa iščejo in nahajajo zaslужka v rudnikih in premogokopih na Nemškem, daleč od svoje domovine, med tem ko ženska mladež skuša večinom v Trstu dobiti si zaslужka.

Domači gorati in nerodovitni svet ni niti za živinorejo v razsežni meri posebno pripraven; visoko, kako razsežno in strmo gorovje je le kózi dostopno, brez katere ne bi moglo vzdržavati ondašnje prebivalstvo svojega trudapolnega življenja, oziroma bi bilo oropano najzadnejšega vira svojim dohodkom. To velja posebno o županijah: Drežnica, Žaga, Kal (Bovec), Soča in Trenta v političkem okraju tolminskem, v katerih so od nekdaj redili in pasli kozo brez ovire.

Zal, da se je začelo v zadnjem desetletju od državnih oblastej tako pre-

in očistilo. Glavna prostora, kjer je sedež božje službe, namreč gotiški prezbititerij in kapelica Najsvetješega z relikvijami, čakata še mojstra.

Ker stolnemu župniku ni bilo prero dovolj denarnih sredstev in umetniških močij, se je obrnil do c. kr. centralne komisije za ohranjanje umetnih in zgodovinskih spominkov na Dunaju. Vodstvo omenjene komisije je obljubilo, kakor čitamo v tržaškem uradnem listu, poslati dva izvedenca na pomoč, da sestavita načrte in vrh tega predlagata šedena ni prispevki.

Naša starodavna in zanimiva stolnica pa tudi zaslubi, da se jej pomore. Na Dunaju znajo ceniti njeni zgodovinsko in umetniško vrednost, a domačini ne. Malokdo ve, da hrani kapelica Najsvetješega zad za onim pozlačenim omrežjem dragocen zaklad (Domschatz) kakor: dve škofovski palice, jedno leseno, zelo staro, nenavadne oblike, baje izročeno sv. Mohorju od sv. Petra, drugo srednjevško, sestavljeno iz kristalnih cilindrov, menda iz časa Popa ali verjetnejše iz časa Markvara (1365—1381), patrijarha oglejskega; štiri umetno dovršene doprsne kipe iz srebra, v katerih so relikvije sv. Mohorja, Lavrencija, kralja in

ganjanje koz, ki je enako uničevalni vojski zoper to žival. Kazen je sledila kazni, katera se je zahtevala od posestnikov koz v denarju ter se je iztrjavala potom izvršbe, pri kateri je prišla navadno kozna prva na vrsto kot rubež. Le redko in izjemoma se v novejših časih preminjajo globe v zapor. Tako se je pahnilo prebivalstvo deloma v revščino, deloma se mu je odvzel najboljši vir dohodkov in lotila se ga je stalna razdraženost, ki se vedno traja in ki je z ozirom na državne koristi obžalovanja vredna.

Ako se zdi c. kr. vladi potrebno, da z ozirom na gozdorejo omeji kozjo pašo, je dolžna, predno to storiti, da odpre ljudstvu nove vire dokodkov, n. pr. s tem, da uvede primerne obrne stroke, da povzdigne rejo goved in ovce, da nstanovi uzorne mlekarne, da zgradi ceste v smeri od Bovca do Kranjske gore na Gorenjskem, da zgradi potrebne železnice, ki bi vezale podolgo vso deželo, da uredi gorenji tok Soče, hudoornik Učjejo, itd. — Malo resnosti je v tem, če vladni organ navaja kot nadomestilo za odpravljene kozne košarsko šolo, ki se je ustanovila na Žagi, ali čipkarsko šolo, ki obstoji v Bovcu.

Na vsak način bi morala c. kr. vlada prenehati z eksekutivnim iztrjavanjem zastarelih glob ter odpisati jih popolnoma, ker zadajajo ubogo, stradajoče ljudstvo, katero jih v mnogih slučajih nikakor ne zmore, ter bi morala urediti kozjo rejo na tak način, da bi imela pred očmi ne le gozdorejo, ampak v prvi vrsti, kako ohraniti ondašnje kremljito in zvesto ljudstvo. Do tedaj naj bi se dovolila kozja paša pod istimi pogoji in na isti način, kakor je bilo to še pred desetimi leti.

Z ozirom na to, kar je tukaj rečeno, stavljajo podpisani do c. kr. skupnega ministerstva naslednja vprašanja:

I. Ali je voljno prenehati z eksekutivnim iztrjavanjem zastarelih glob

mučenika Sigismunda in sv. Felicite in ki se ob večih prazničnih stavljo na glavni oltar, neštevilo drugih relikvij, posebno oglejskih svetnikov; dva srebrna križa z relikvijo sv. križa, itd. Marsikdo ne vede, da je slika, ki je obešena nad glavnim oltarjem, delo Tintoretto, druga krasna na desni galeriji, delo J. Tommase, slike na stranskih oltarjih od Palme, Battiga, Stratte itd. Lepi so nebrojni marmornati stranski oltarji, pravi kras in umotvor pa tabernakelj na velikem oltarju, ves iz raznobarvanega in marmorja, sredi dveh klasičnih kipov (sv. Mohorja in Fortunata).

Nedosežna glede sestave, izvršbe in svežih barv je opresna slika na stropu, vredna, da se fotografira in tem potom razširja.

Poprava stolnice goriške stane že zdaj okoli 5000 kron, a glavni trošek se le pride pri obnovljenju prezbititerija in kapele Najsvetješega, ki morata biti najlepša in v umetniškem obziru dovršena. Vrh tega pridejo ponaldi tudi nove orgle.

Zato priporočamo, da bi ne samo Goričani nego tudi drugi verniki naše nadškofi prispevali, da dobi naša matičcerkev spodobno in lepo obleko.

8. številka.
Začetek
ob 11. uro, opoldan.
Rokopis se ne vira.
Neplačovan
pisma se ne sprejemajo.
Cena listu znača
za celo leto 1 kruna,
za pol leta 2 kruni.
Za manj premožne
za celo leto 3 kruna,
za pol leta 1.50.
Rokopise sprejema
uredništvo v Gorici,
dvorišče sv. Hilarija
št. 7.
Z uredujkom je
mogoče govoriti vsak
dan od 8–12 dopolno
v upravnosti i
sobi.

Oglas in poslanice
se račnajo po petih
vistarju, in sicer: če
se tiska enkrat 14
vin., dvakrat 12 vin.,
trikrat 10 vin. Več
krat po pogodbi.
Naročilno in
oglašeno je plačljivo
Goričko.

radi kozje pašo v občinah: Drežnica, Žaga, Kal (Bovec), Soča in Trenta v političkem okraju tolminskem na Primorskem?

2. Ali je voljno, popolno odpustiti omenjene zastarele globe, ker zadevajo ubogo ljudstvo, ki se bori z revščino?

3. Ali je voljno, urediti kozjo rejo v navedenih občinah na tak način, da se bo pri tem jemal ozir ne le na koristi gozdoreje, ampak tudi na koristi prebivalstva in sicer prepogojno in v polni meri?

4. Ali je voljno, dovoliti kozjo pašo v navedenih občinah, dokler se stalno ne uredi, pod istimi pogoji in na isti način, kakor je to veljalo še pred desetimi leti?

Na Dunaju, 12. februarja 1901.
(Sledijo podpisi.)

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor.

— V seji dne 13. t. m. so bili na

dnevnem redu razni nujni predlogi glede

adrese na prestolni govor.

Znano je, da je levica se protivila sestavi adrese in je predlagala samo izjavilo lojalnosti do vladarja ter da hoče zbornica delati; desnica pa da želi, da se vrši adresna debata, v kateri se pojasnijo politični položaj, razmere med strankami in do vlade.

Vitez Jaworski je v imenu poljskega kluba izjavil, da je nujnost predloga utemeljena, ker večletna parlamentarna navada in važnost predmeta samega zahtevata, da zbornica odgovori s primerno adreso na prestolni govor, v adresnem odseku morejo stranke izraziti svoje mnenje in pojavitvi svoje stališče. Dr. Stransky pa misli, da je adresna debata zaradi tega potrebna, da se označi stališče nemških strank, ki so pod uplivom Schönererjeve „vseslavenske zvezze“, kajti ta zveza ne prikriva svojih težnj glede združenja z nemško državo.

Govornik navaja odstavke iz programa vseslavenske zvezze, ki teži čez mejo v Berolin. Češki poslanci živahno pritrjujejo govorniku, dočim nemški radikalci stranske ugovarjajo. Wolf kriči: Žid govor v imenu češkega naroda. Stein kliče: Osnujte klub židov!

Socijalni demokrat Dasynski je govoril v ime republikancev ter dejal, da so v vseh strankah, na desnici in levici in v središču sami izdajalci, jedino socijalni demokratije so odkritosreni ljudje. Dr. Bärreither pa je v imenu liberalnega veleposilstva utemeljaval predlog, da naj predsedstvo zbornice izrazi cesarsku čestvo neomajne zvestobe in udanosti ter željo uspešnega dela. Predlogu se pridružujeta Kaiser v imenu nemške ljudske stranke in dr. Funke v imenu nemških naprednjakov; Lueger pa je izjavil, da hočejo krščanski socialisti glasovati za Bärreitherjev predlog. Za adreso sta dalje baron Malfatti in dr. Ferjančič, dr. Kathrein pa izjavlja v imenu „centra“, da hoče glasovati za predlog v. Jaworskega, ako pa bi ta propadel, za nasvet Bärreitherjev. Na to sta govorila Klofač in Hraby v češkem jeziku, kar je izvalo velik hrup med nemškimi radikalci. Ker je za nujnost treba dvjetretjinske večine,

„Zvonček“.

List s podobami za slovensko mladino, leta II., št. 2.

— Kaj pa je tebe treba bilo? — Fr. Prešeren.

Pa ne mislite, g. urednik, da mislim kritikovati „list s podobami za slovensko mladino“ — Bog varuj, ker pisati za mladino je „sveto delo“: in „sveto delo“, napadati, Bog varuj....

„Zvonček“ pesnikuje, če ne veste še, g. urednik! Pa da bi ga videli, kakó? Ah, kakó „hrepeni“, da bi pesen privrela na dan, pa mu noče in noče; zato mu „pere lica jok“, zato mu duh

... vzdiže nevesel
po vas, ve zelenče lehe,
gruleči ti golobec bel
na dvoru kraj domače strehe — *

Ah, kako se mu obrača duh
... po tebi, hišica domača,
ti svet nekdanji moj besan ... *

Ah —
svabljivih črešenj nasmehljaj,
kakó sem žejen vas sedaj! *

In tako dalje — do podpisa.... Podpisal pa se je Jgor; a ta podpis je nekemu vernemu čitalcu „Zvončka“ tako dopadel, da ga je spremenil v celo kitico, ki se glasi prav a la Jgor:

je bil predlog Javorškega odklonjen. Za predlog je glasovalo 175 glasov in sicer vsa starščina in Italijani, proti pa je bilo 150 glasov na levici. Konečno je bil sprejet Bärreitherjev predlog.

V četrtek 14. t. m. se je nadaljevala debata o Bärreitherjevem predlogu. Govorili so razni govorniki, mej njimi tudi dr. Sušteršič.

Včeraj je bila zopet seja.

Predlogi „slovenskega centruma“ v drž. zboru. Že v prvih sejah so poslanci „slovenega centruma“ postavili sledeče predloge: 1. Da vlada zviša državno podporo za obnovljeno potrinoški opustošenih vinogradov in da se te podpore dovoljujejo ne glede na visokost deželnih podpor. (Berks in drugovi.) 2. Da država izdatno prispeva k troškom za streljanje proti loči in da se odpravi takozvana vińska kazuula. (Pfeifer in drugovi.) 3. Da se vlada resno loti zakonsko uravnave kartelov ter cim preje zbornici predloži primeren načrt zakona (Sušteršič in drugovi.) 4. Da vlada pri avstro-ogrski mordbi, pri uravnavi avtonomnih carinskih tarifov in pri novih trgovinskih pogodbah z vnašnimi državami obrača vso pozornost na potjedelske koristi in se odločno upre sebičnim težnjam industrije in prekupecov. (Sušteršič in drugovi.)

Načrt o državnih žganjarini. — Vlada je predložila državnemu zboru načrt, da se po zakonu z dne 20. juniju 1888 določena državna žganjarina pri produkciji in konsumu zviša od 70 na 90 viharjev od litra špirita. Skupni veči dohodek se razdeli primerno posameznim deželam, toda s pogojem, da se dežele odpovedo dosedanjim nakladam na žganje. Le glede Kranjske, Stajerske in Koroške je vlada dovolila izjemo, da bi po novem načrtu ne bile oškodene. Primanjkljaj k dosedanjim deželnim dohodkom od žganjarine v teh treh deželah bo pokrivala država iz skupnih dohodkov.

Vojna v južni Afriki. — Zadnje besede umirajoče angleške kraljice so bile: „Naredite konec vojni v Afriki!“

Kaže se, da so še te besede umirajoče kraljice k sreči angleškim državnikom, kajti tako resno, kakor v zadnji čas se ni še govorilo o miru v meročajnih angleških krogih. Celo omi faktorji v državi, ki so vojno priznali, so se sprijaznili z mislio, naj bi se jelo razpravljati o miru. — Uzrok temu preobratu pa so v poglavitnem razmernem na južnoafriškem bojišču same. Kajti te razmerni so vse druge nego tolažilne za Angleže. Angleži so imeli v južni Afriki 267 000 mož vojaštva. Od teh jih je okoli 60 000, (drugi viri govore celo o 100 000), mrtvih, bolnih in ranjenih ki so se vrnili v domovino. Okoli 100 000 mož je raztresenih na raznih krajinah, da stražijo ceste in železnicne in več tisoč jih je po raznih mestih, ki so važne postojanke. Kitchenerju ostane torej komaj 40 000 mož, a še od teh je polovica nerabnih. Najzajlostnejši dokaz o položaju angleških čet je pač ta, da umrje Angležem v saka dan do 300 vojakov. Vsled vsega tega se je skrila angleška moč tako zelo, da je resnično število angleškega vojaštva že danes manjše nego ono

Jgor, Jgor, Jgorček,
ti si tulček naš:
kdo otrok te bo umrl: *če želite*:
kar le-tu čenčaš?!

Pa zopet, g. urednik, nikar ne mislite, da hočem s tem kritikovati „Zvonček“ pesni — Bog varuj! Vreden bi bil pošteno solske palice, ali pa celo, da bi postal „Jgorček“ in da bi me kot takega poslali v maškerado rekoč: „Tu je dom zatē!“

Zato Bog obvaruj sumiti, da kritikujem „list s podobami za slovensko mladino“... Le povедal bi rad, da so v tem listu tudi „note“, ki tako „veselo in živo“ skakajo, da kar od začetka poskočijo za celo oktavo — če veste, g. urednik, kaj je to? Ah, kak bučno je poslušati „premične“ akorde — le želeli je, *da je daleč odmevato se...*

Zatorej „Zvonček“, le pevaj in poj, vzlihuj in jokaj — nič ne dé, da „ti golobec bel“ ne znaš še slovenice do dna; tudi ni škode, če tvoj „mirak večerni“ ne pozna še slovenskih e (é, ê, ë); dovolj, da pesen je „gotova“ — ceprav v nji tvoja „mrtva“ spi mladost“.... Z Bogom, g. urednik, pa še enkrat vas zarotim, da ne prihobite tega kot kako kritiko — Bog varuj! „Zmenk“.

*Zolovo besoi ja
ni — ja, pre
prezen ni!*

burske armade. Angležki vojaki so z vso vojno upravo in vodstvom jako nezadovoljni in hočjo domov. Vojno ministerstvo namerava sicer doposlati v Afriko novih 30 000 mož vojske s poveljnikom Evelyn Woodom, ali to število je samo še na papirju. Ako pa tudi resnično dojde novih 30 000 mož v Afriko, ta četa najbrže ne bode imela več naloge ustavljanja se Burom v njihovem ozemljju, marveč le se varovati prejšnjo angleško posest ob mejah Oranje in Transvaala. Sedanje izmučeno vojaštvu pa se vrne domov. O možnosti tega priča dejstvo, da hoče Anglia odpozvati kapskega guvernerja Milnerja, ki je s svojimi izzivanji Burov prvi prizvрzel vojno, potem pa Kitchenerja, česar krvoljeno nastopanje nasproti ubogim burskim ženam in otroci in izvalo obvestilo burskega generala Botha na lorda Robertsja v London, da naj obustavi bombardovanje burskih bivališč, v katerih so samo ženske in otroci, sicer morajo Buri nastopati z ujetimi angleškimi vojaki ne kakor z vojaštvom civilizovane države, marveč kakor z roparji. Na mesto Kitchenerja pa prevzme vodstvo v južni Afriki novodošli Wood, ki prinese sabo ugodnih mirovnih ponudb.

Novice.

Slavlje sv. očeta Leon XIII.

Včeraj dne 20. februarja je minulo 23 let, odkar je bil sv. Oče Leon XIII. izvoljen poglavljarem sv. kat. cerkve. Bog živi sivega starčka na rimskem prestolu v čast in blagor vseh katoliških kristjanov!

V cerkvi sv. Ignacija v Gorici bo v postnem času vsaki petek ob 7. uri zvečer slovenski govor. Slovenci, udeležujte se v obilnem številu!

Odlkovanje. Sv. oče je podelil monsignoru Alpiju zlat križ prvega reda pro Ecclesia et Pontifice. Čestitamo!

Imenovanja in premeščanja. — Sodni pristav g. Kajetan Prati je prideljal deželnih sodnih v Trstu; sodni pristav g. Maksimiljan Hrovatin je premeščen iz Podgrada v Sežano; avsultanta gg. Ivan Galogorgio in dr. Lazar Lučič imenovana sta sodnima pristavoma in sicer pride prvi k prizivnemu sodišču v Trstu, drugi pa k sodišču v Volosko. — Poštnina vežbenikoma sta bila imenovana doučena pravnika gg. Mario Demonte iz Gorice in Karol Pečenko iz Trsta. — Davčni nadzornik g. Josip Terpinj pojde iz Gorice k fin. ravnateljstvu v Trstu; finančni konceptist g. Julij de Stefanini pa pride iz Trsta k tukajnjemu okrajnemu glavarstvu oziroma k davčnemu referatu; g. A. Berbuč, davčni kontrolor v Ajdovščini pride za davčkarja v Bovec; za davčnega kontrolorja v Ajdovščino pride dosedanj davčni oficijal v Poreču Oktavij Marizza; gg. Ivan Sušteršič, dosedaj davčni pristav v Gorici, pride za davčnega oficijala v Komen; dosedjanji davčni praktikant v Gorici g. Henrik baron Baum, pride kot provizorični davčni pristav v Gerkno.

Volitev cestnih odborov. Goriska občina je volila dne 14. t. m. Izvoljeni so možje, ki nam dajejo poroštvo, da bodo vestno izpolnovali svoje dolžnosti: G. Klančič Anton, župan v Podgori je dobil 72 glasov, g. Klanjšček Jožef, župan v St. Ferjanu 69, g. Podgornik Andrej župan v Čepovanu 68, g. Monari pl. Anton, župan v Šempasu 67, g. Berce Fr. župan v Dornbergu 64, g. Skolaris Anton, podžupan v Vipolzah 61, g. Možetič Anton, župan v Solkanu in Locateli pl. Franc, podžupan v Vrtojbi, vsak po 56 glasov, g. Lutman Andrej, župan v St. Andrežu, pri ožji volitvi 59 glasov. Nasprotna narodno-napredna stranka je dobila največ 37 glasov.

Ajdovščinski okraj je volil dne 16. t. m. Izvoljeni so vključno „Sočini“ zdražlji skoro enoglasno: F. Trpinj, župan križki z 69 glasovi, Fr. Gruntar, župan Šmarjški z 68 glasovi, Josip Vidmar, župan lokavški z 68 glasovi, Anton Lokar, župan ajdovščki z 64 glasovi, Silvester Čigoj, posetnik v Gojačah z 56 glasovi, Marko Slokar, podžupan v Skriljah z 53 glasovi in Josip Pavlica, župan rihemberški z 48 glasovi; namestnikom pa: Henrik Čermelj, podžupan v Vrtovinu z 58 glasovi, Josip Slokar, župan kamenjski z 57 glasovi, Josip Vovk, podžupan v Sv. Križu z 57 glasovi. Kot največji

davkopalčevalec stopi v cestni odbor g. Leopold Bolko, župan črniški.

Nove skladovne ceste. Nj. Veličanstvo je potrdilo v deželnem zboru sprejeti načrt, po katerem se uvrstite med skladovne ceste: 1. cesta od državne ceste v Solkanu skozi Kronberg do Iržavne ceste pri Ajševici in 2. cesta od državne ceste v Gabrji skozi isto občino do okrajne ceste v Rubižah.

Srednje. Pri nas je Amerika ljudem prav glave zmešala. Vse sili tja. Dosedaj jih je iz naše duhovnije odšlo okoli 21; večina teh še ni spolnila vojaške dolžnosti. Janez Kos od Kosov je spremil 5 mladenčev, med temi tudi svojega sina do Vidma. Ker je pa stopil nemara v zvezo z videmskim agentom, so ga dejali pod kluč. — Enaka nezgoda je zadeala tudi Marijo Hvalico od Kuščarjev. Njen mož je že več let v Ameriki; prišel pa je tudi menda domov pogledat — parkrat. Ker sta pa ta dva zastonj pomagala agentu, da je več ljudi, posebno zdravih mladenčev dobil za Ameriko — so prišli orožniki v spremstvu županovem h Kuščarjem in so Marijo Hvalico odvedli v preiskovalni zapor. Konca z Ameriko pa še ne bo! Da bi imeli vsaj kakše človeške ceste — potem bi ljudje ložje kaj prodali, bolj ljubili svoj, če tudi hribovit dom. Tako pa nas tlacijo slabe letine, grdo gledamo slabe kozje poti in želimo si v lepši svet.

Iz Tolmina. Tolminski zapori — saljivci jim pravijo Ravtarjev hoteler — so prazni. Izobešen je bila zastava. Pač redek dogodek — o pustu!

Potres. Soboto 16. t. m. ob 8. uri 57 min. zv. smo čutili v Tolminu močan potres, spremljan z glasnimi bobnjenjem. Misili smo, da nas vzdigne. Par minut pozneje se je še enkrat potreslo. Tisti, ki slabu spe, so ga čutili spet ob 12 $\frac{1}{4}$ po noči. O kaki škodi ni slišati.

Enako poročilo smo dobili iz Podmeleca.

Otalež. V soboto 16. t. m. je bil tutaj precej močan potres zvečer 10 minut pred 9 uro. Zlo je bobnelo in bučalo, močno se treslo, da je oprava v sobah tudi čutila. Snega imamo veliko. Mraza danes 17. t. m. 15° C. Takega mraza tukaj že ni bilo veliko let.

Iz Prvačine 19. februarja 1901. „Mrene padajo z očij“, tako je patetično zaklicala „Soča“ v svoji 20. št. z dne 16. t. m., ko sta baje dva Prvačkovca „Prim. List“ vrnila z opazko: „Taka surava, infamma lažnjivost, take budobije, lažnjivosti ni mogoče podpirati“. Res mrene padajo ljudstvu z očij vedno bolj, ko spoznava nekatere „fletne“ „Sočine“ pristaše. Kaj vse ti „pošteni“ naprednjaki uganjajo za kar Gabrščekova „Soča“ še druge k posnemanju pridružuje s klicom: „Posnemajte Prvačkovce in pokazite vrata „Pr. Listu“, kadar vam v hišo pride“, naj kaže naslednja izjava:

Na notico: „Veseli trenotki za urednika „Primorskega List“ v cenjenem Vašem listu z dne 14. februarja t. l. št. 7, podpisana odgovarjava naslednje:

Nisva vrnila lista s takimi opazkami, kakovšne je čitati; sva popolnoma nedolžna. Istina je tako-le: Nekega dne pred nedavnim časom sta prišla dva učenjaka (?) iz Dornberga, ki sta posestila svojega „šimeljna“ v Pr

napredne stranke zadržati v deželnem odboru skozi 6 mesecov vse akte, ki zadevajo našo cesto! In slednjič vskliknil: in tak naj nam bo ljudski poslane! — V Mirniku je pa baje g. (nekdo) pripomorčal voljcem 5. kurije pravka „narodno-napredne“ stranke kot prijatelja ceste po Idrskej dolini, kteri je v deželnem zboru predlagal 20% za to cesto, a dr. Gregorčič da je nasprotoval, češ da je dovolil samo 10%, tako da morajo občine same dodati 10%, kar bi ne bilo potrebno, ako bi dr. Tumov predlog obveljal. — Kdo ima bolj prav, ali g. dopisnik iz Zapotoka, kteri praša: In tak naj bi bil ljudski poslane! ali (g. oni v Mirniku), kteri je ljudi v Mirniku našantal proti dr. Gregorčiču za dr. Tuma?

R a d o v e d n e ž.

Č. g. župnik v Kožbani je razpisal nagrado 100 K, ktero dobi dopisnik dolge klobase od beneške meje v „Soči“ ali kdo drugi, kteri dokaze, da je resnično, kar je proti njemu v „Soči“ zapisano. Upamo, da bode gosp. dopisnik z veseljem to storil, da mu ne ostane ime: lažnjivec in obrekovalec, še bolj pa, da dobi onih 100 K, ktere bi mu menda zelo prav prisle, (da bi ložje plačeval kvartinčke pri „Stelli benedeti“) da bi vsaj nekaj svojih dolgov povrnili, kterih mu menda ne manjka.

Javni shod v Kojskem. „Narodno-napredna“ stranka se rada baba, da prira v celi deželi „ja v ne shod e“, dočim se dr. Ant. Gregorčič skriva na zaupeh shodih. Mi smo vedeli, da je to laž kakor vse, kar „narodno-napredna“ stranka piše. Toda enkrat smo se hoteli prepričati prav na svoje oči. — Vže delj časa napoveduje „Soča“, da hoče razsvititi naše Brice, ker so se vdali črni temi. V ta nameu je vodstvo „narodno-napredne“ stranke napovedalo javni shod v Kojskem dne 17. t. m. pop. Sli smo torej na shod in povabili tudi somišljenike, da vidimo, če je shod res javen. Ob 3. pop. se je zbralno v kotu prostorne sobane peščica „narodno-naprednih“ pristašev in nekaj dolžnikov „Ljudske posojilnice“ in Trgovsko-obrtni zadruge — a skoraj celo dvorano so zagnili naši somišljeniki, med kojimi smo videli iz Gorice g. dr. Jos. Pavlica, domačega župnika g. Fr. Marinčiča, gg. župana Klanjščeka, Skolarisa iz Vipolž in več drugih.

Dr. Tuma je začel zborovanje in napovedal svoj govor o programu in boju „narodno-napredne“ stranke. Tedaj se ga je prav prijazno opozorilo, da je treba pred vsem voliti predsednika shodu. Govornik se je takoj razgrel, na kar mu je g. župan Klanjšček rekel: „Mi smo čisto mirni, a predsednika moramo voliti“. Tedaj pa je govornik spustil nanj celo pridigo. Na to se oglaši dr. Jos. Pavlica: „Prosim besedo k opravljanju. To mi morate dovoliti po postavi in navadi. Jaz torej stavim predlog, da izvolimo shod predsednika Dr. Tuma (naglo): „Če je tako in če ima kdo drugi predsedovati ko jaz, tedaj ne bo danes javnega shoda ampak le zaupen shod. Jaz kot skliceval shoda hočem biti predsednik in hočem govoriti. Pripravljen sem pa dati besedo vsakemu, ki se bo oglasil.“ Klici: „To ne gre! Predsednika volimo mi na javnem shodu!“ Dr. Tuma: „Tedaj vidim, da hočete le zdražbo delati (klici: Nikakor) in zato izjavljam, da je javni shod za danes zaključen“.

Na to sta začela vpti Gabršček in Tuma kakor iz sebe, a ko sta videla, da vpti znajo tudi drugi, sta se potolažila. — Začelo se je razgovaranje o prepirni točki. Ponujali smo dr. Tumi predsednika neutralnega, ki bi ne bil ne te ne one stranke, a on je ostal pri svojem: Ali jaz ali nobeden. (Madžarska ljudska volja! Op. stavčeva.) Ta razgovor je trajal skoraj eno uro.

Seveda bi si bili smeli izbrati predsednika in zborovati, ali peščica „narodno-naprednih“ bi bili gotovo uprizorili škandal. Saj so tam v kotu — Tuma in Gabršček sta jih s hrbotom zakrivala — vedno bolj glasni postajali. Slišalo se je le: „Pri moji duši“, „strela“, „oštja“, „kvak, kvak“, „drek“ itd. po „narodno-naprednih“ pravilih.

Tedaj je preč. g. župnik Marinčič ljudi pomiril rekoč: „Prišli smo povabljeni na javni shod, a ker nočejo izbrati predsednika in sploh ne zborovati, vabim vas vse, ki ste še katoliškega misljenja (burni „živio“ klici, vmes A. Gabršček: Saj to smo vši!) da se mirno razidete“. Zborovalci so na to res mirno zapustili dvorano. Ostalo je le kakih 10—15 „narodno-naprednih“ pristašev in dolžnikov, ki so potem zvesto poslušali govor dr. Tume.

Iz tega slučaja naj čitatelji sodijo, kaka laž so tako imenovani „javni shodi“, „narodno-napredne“ stranke.

Zakaj pa ni hotel dr. Tuma družega predsednika? Ker je hotel najprej on sam govoriti 1—2 uri, potem bi Gabršček vezal otroke 1 uro in za njim, ko bi bili všeči zborovalci zamorjeni, bi bili morda še komu dovolili besedo, nam seveda nazadnje — o polunoči!

Bolje nč!

Iz Bovec. Slučajno sem bil opomjenjen na nek dopis v „Primorce“ 8. februarja, v katerem se „neznani“ dopisnik obližuje, ker si je po Tavčarjevo zopet „privoščil“ enega kaplana za „južino“, in to še celo na — petek! V petek je pa prepovedano požirati tudi — kaplane, ker so tudi oni iz mesa. Ne boš, kristijane! Ako sodite Vi, dopisnik in drugi, bodisi liberalčki, da je ona majhna notica v „Pr. L.“ potekla iz mojega peresa, ali da sem jaz vsaj moralni njen oče, se kako molite, ker sem o nji izvedel cel teden kasnej. No, z veliko večjo gotovostjo sodim pa jaz, kdo je ljubeznički „Primorce“ dopisnik. Tista kopica napadov na me je imela svoje kotišče v krogu gg. učiteljev, katerim jako teknejo kaplani.

Odkrito povem, da one pevke Kristine ne poznam kot pevke, ker niti nisem vedel do zdaj, da hodi pet v „Nar. Cit.“, kjer se izobrazujejo pevci in pevke ne samo v petju, ampak tudi v zlatih liberalnih naukih na podlagi „Slov. (?) Nar.“, „Soče“ in „Primorce“, ki se šopirijo po čitalniški pevski sobi in so torej slednjemu obiskovalcu sobe „blagovoljno“ na razpolago. Resnici na ljubo povem tudi, da mi ni bila ljuba ona notica v „Prim. L.“, ker mi je vedno le do stvarnega nastopanja in resnega delovanja, ter dostavjam, da one Kristine in marsikoga drugega vi „liberalčki“ in „liberaluh“ niti v redni niste, in da bi Vam mnogi, ako bi spoznali Vaše „blage“ namene, — hrbet obrnili.

Klofuta za klofuto, si mislite, in zato hajd, údri po cerkvenem petju, ki je zdaj začasno vsled „prijaznosti“ g. orglavca brez spremiščanja orgelj. Povem le, da so zdaj ljudje 10krat zadovoljniji s petjem nego prej.

No, ob kršč. socijalizem pa se mora všeč vsakdo dregniti in ravno tako tudi iz Bovec ni niti dopisa niti noticice, da bi ga prav po pasje ne „ponelu“. Ako psi lajajo, je znamenje, da mi „jačemo“. Pri nas se kaže ta prislovica v vsej istini. Pustite le v miru kršč. socijalizem, ter ga raje proučujte in izvršite, da ne boste čez kaj časa skesan trkali na svoja prsa: Bili smo „ljudski“, a smo delovali proti ljudstvu!

Jos. Abram, kaplan.

Iz kobaridskega kotu. Precejšnjo poročilo ošabnosti ali nevednosti kaže žuganje „Sočinega“ dopisnika s šol. svetom. (Palčnik: Mi orjemo!) Jejgas, jejgas — to bo pa hudo! Vzamejo mi šolo, ko bo kak Tumovec minister! K sreči poznajo dozdaj še vedno postavo od 25. maja 1868 §2, kjer je rečeno: da verski pouk urejuje cerkev sama! — Duhovniku ni treba še le beračiti, ampak lahko zahteva, da se mu dajo šolske ure tudi pozneje — makari za en teden — v nadomestitve za izpale ure radi bolezni ali stavovskih opravil. (Minist. odlok 25. feb. 1875 št. 7465.) Vkljub temu se je moral pisec pritožiti rekoč, in šele potem je dobil v roko: da je bilo očitanje gosp. nasprotnika „ne le nespodobno temuč tudi graje vredno“. Dokaz, da je pisec vendar še mar za katekeze.

Z obema volitvama je bil pisec sploh še zadovoljen. In pisal je bil v mesto po pravici; za spremembo drugje ni odgovoren; in tudi ne, če se je kak izvoljenec zbal pozneje vsled terorizovanja: „Vam preložimo šolo v drugo vas“. Do zdaj je bila ukazana šol. sv. maša, in učitelji bi morali nadzorovati pri šol. maši, (če niso organisti) in pri šol. izpovedi (Minist. odlok 1872 in 1880). Ne verjem, da bi se prekladalo šolo proč od cerkve. Manever! Kolikor mi znano, so bile volitve tajne; torej!...

Laž je, kar se očita v ljubezničivem dopisu glede cerkve in ključarjev. Pisec ne ve za kako krvido. Pač — še vedno je premalo — sebičen, da zalaga včasih stranke in cerkev, da mu pozneje vrnejo. Ali to se menda sme, slav. gg. Radmant? Ali da bi delal komu krvico (tako vsaj umem dopis tist lepčen)? — 600 K, ki mi jih plača Tumova zadruga za 2 leti in po vrhu še 599 $\frac{1}{4}$ K tistem, ki mi je v „Štont“ dokazati krvico 1 vinjarja! (Samo križev pot je stal čez 600 gld., ne le, kar je morda referent

„vrgel“)! Morda bo pa nasprotno res, da stori kdo kaj tudi iz svojega, in zato pač ni treba polagati račune ne vam ne ključarjem! Saj ni uprav — baš potrebno, da bi moral vsak posnemati v revijah slavoznanega A. Gabrščeka, čigar list je zagovarjal jude: ki me je varal, slepil — pardon! dražestno božkal toliko let z oblubo, da mi izplača lepe denarje kot nagrada za razne prevode v njegove velenardne namene, pa mi ni dal niti enega vinjarja; pač pa se mu je že ponovno povšečilo, da je tako malo z visokega poonegal z mano — on, ta moj „veliki mecen“ (pokrovitelj)! — Če pa pravi včasih n. pr.: „Materino delo“ se dobro prodaja, v drugo pa: saj knjiga itak le tuk je — ne vem, kje je nevresnica!

Iz Cerkna. V zadnjem času so Cerkljanski „naprednjiki“ nagromadili v „Soči“ in „Primorce“ toliko nesramnih lažij na mojo osebo, da ko bi hotel vsako posebe zavrniti, bi ne mogel imeti drugega dela. Da, da, strahovito napredjetje v hudoj. Ker toraj nimam ne časa ne volje z vami prekljati se, ker imam drugoge nujnišega, potrebišega in bolj hvaležnega posla v izobilji, zato odgovarjam na vse vaše ostudno obrekanje samo to-le:

Ali vas ni nič sram, da na tak način kradete čast duhovniku, ki vam še nikdar ni nič žalega storil in ki vas še zdaj le pomiluje v vaši zaslepljenosti? Ali vas nič ne peče vest radi tega? Če vas ne, potem ste brez vedenja in ljudje. Pridite vendar k meni, in dokažite mi, da je resnica to, kar ste o meni pisali, in jaz sem pripravljen odstopiti vam vso svojo letosno bero, katero mi tako zavide in povrh tega se „ofere“, nad katerim se še le letos tako spodiktate, ko jo vendar v navadi že toliko in toliko sto let. Imate torej lepo priložnosti zaslužiti si nekaj! Če pa tega no dokažete, potem veste sami, kaj ste. Potuhneni in hinači ste, ki se na videz hlinite, za drugih hrbel skrivate, da potem v „Sočinjih“ predalih toliko ložje udrihate čez duhovščino, ki vam je povsod tako zelo na poti. „Soči“ da moram le častitati, da ima tako „resnicoljubne“ dopisnike, ki so n. pr. vše trikrat, reci trikrat s tako slastjo pogreli neslanjo laž, da sta tukajšnja gg. kaplana plesala Kakoršček list, taki sotrudniki. „Gliha vkljup Štriba“.

Murovec, dekan.

Iz Jageršček. (Nesreča pri ženitini). Dne 11. t. m. poročil se je v tukajšnji farni cerkvi g. Tomaz Černilogar iz Šebrelj s tukajšnjo posestnico g. Šebrelj Tušar. Pojedina je bila po starci navadi v vaški gostilni. Vsi gostje so bili veseli in dobre volje, ne da bi bil kdo vinjen. Ko je že odšla velika vecina gostov, zgodila se je strašna nesreča. Posestnik Fr. Peteršek se je podal sam po stopnicah iz prvega nadstropja, kjer je bilo že nekaj gostov, v pritličje v kuhinjo. Kar so začuli v kuhinji nahajajoči se gostje ropot in so hiteli pogledati, kaj se je zgodilo. Tu se jim ponudi strašen prizor. Videli so g. Fr. Peteršek ležati brez zavesti v svoji krv. Nesrečnežu se je gotovo spodrsnilo in padel je z glavo ob stopnice. Poklicani duhovnik mu je zamogel podleti samo zakrament sv. poslednjega olja. Boril se je nesrečnež v nezavesti še celo dva dneva s smrtno. 14. t. m. ob 3. zjutraj pa je umrl in zapustil žalujočo udovo in dva nepreskrbljena otročiča. Pogreb se je vršil 16. t. m. z veliko udeležbo iz Jageršček in sosednjih Šebrelj.

Požar. V Bači pri Sv. Luciji je pogorel 16. t. m. Ivan Kovačič h. št. 41. Moj tem, ko je bil on v Tolminu po opravilu, začela mu je popoldne hiša goreti in ko je prišel domov, je našel žalostno pogorišče namesto hiše. Pogorelo mu je hkrati mnogo sena, žita, svinjine in starejšemu sinu 40 gld. gotovine. Zavarovan je bil, a zadnjega obroka ni plačal, zato je zgubil pravico do zavarovanje svote. Naj bi bil vendar vsakdo zavarovan, pa naj bi tudi obroke o pravem času plačeval. Rajšči počakati z davkom, da se zavarovalnina plača. Nesrečnega Ivana Kovačiča priporoča „Primorski List“ premožnim in dobrim ljudem, naj mu pomagajo. Kedarnore, naj pošlje naravnost njemu po nakaznici. Vsaki dar bo nesrečni mož hvaležno sprejel.

Nesreča. Na dan 18. t. m. sekali so drva na zemljišču cesarske graščine v Lipici na Krasu. Že so raztagali hrast ob robu neke doline in 62 letni delavec Josip Čok-Mavta iz Lokve hitel je hrast zagovzditi, da bi padel proti dolini pa nenadoma se hrast zaobrne, zrne ter Coka vjame za noge, ga podere po do-

lini navzdol, da z vso silo trešči s čelom na steno ter v hitem mrtev obleži. —

Bolezen na turščaku (sirku). V Furlaniji so napravile lansko leto gojenice lupaline mnogo škode na turščaku. Ob žetvi se je pokazalo, da so klasovi bili vsi prevrtani.

Železnica po Balkanu. Slovenske balkanske državice bo lo v kratkem imele železnicu od adrijanskog morja do ruske meje ob črnem morju. Tako bo Rusija zvezana z adrijanskim morjem!

Sedmi na Primorskem: V Cerknem in Boljuncu 24. t. m. v Goricu 28. t. m. v Kobarišu 1. marca, v Hrpelju 2. in v Ajdovščini 10. marca.

Nove knjige, katere toplo pripomorčamo so: 1. „Zbirka ljudskih iger“, II. snopič, izdala „slovenska krščansko-socijalna zveza“. Naroča se v „Katališki bukvarni“ v Ljubljani. Cena mehko vezanemu snopiču 80 h, po pošti 10 h več. Za društva, ki vzamejo vsaj 5 izvodov skupaj, je cena 60 h.

2. „Socijalizem“ spisal dr. Krek. To delo se bo izdajalo v snopičih po 30 h. Naročniki prvega snopiča naj se oglašijo vsaj do konca februarja pri č. g. Luk. Smolnikarju, stolnem vikarju v Ljubljani.

Iz Gorice. Na preludije k moji pesmarici so se preč. gospodje iz Kranjske, Štajerske in Koroske tako pridno naročevali, da sem imel upanje, da bom mogel dolični zvezek brez znatne izgube obelodaniti. Ker pa iz Primorske nisem vdobil več nego vše naročili, zato sem primoran namerovani zvezek shraniti, dokler ne nastopijo ugodnejše razmere. Gg. naročnikom pa izrekam tem potom svojo zahvalo za zaupanje, koje so stavili name.

Zahvala. G. kr. priv. avstrijsko zavarovalno društvo „Dunav“ (Danubio) je v moje največe zadovoljstvo plačalo vso škodo, katero mi je napravil dne 20. januarja 1901 požar na poslopju in na blagu. Stejem si v dolžnost, da se prav iskreno zahvalim imenovanemu zavarovalnemu društvu.

V Gorici, dne 14. februarja 1901.

Jožef Markočič.

Najdeno. Včeraj se je našla mašna knjiga. Kdor jo je zgubil, naj se oglaši pri tukajšnjem redarstvu.

Naša društva.

Obeni zbor „Centralne Posojilnice“ bo, kakor znano, v četrtek, dne 28. t. m., ob 11. uri, v posojilničnih prostorih.

P. n. udje so naprošeni, da se ga vdeleže polnoštevilno.

II. Primorsko vojaško veteranško društvo za Gorico in Gradiško bo imelo obeni zbor v nedeljo 3 marca ob 11. uri dopoludne v prostorih „Hotel Post“ v Gorici. Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo o društvenem napredovanju in poslovanju. 4. Poročilo društvenega blagajnika. 5. Drugi nasveti in predlogi. 6. Dopolnitveni društvenega predstojništva.

Vabilo k družbi sv. Mohorja. — (Dalje.)

Književni dar, ki se udom pripravlja in deloma v družbeni tiskarni že pr

Za kratek čas.

Razglas.

Črna tema se širi po vsej deželi. Temu je treba na vsak način odpomoči. Zato se obrača glavni odbor naše stranke do vseh somišljenikov na deželi s tem-tem ukazom: 1. Pri vseh sakristijah v celi deželi naj oskrbe od nas imenovani zaupniki ključavnice s tremi ključi. Eden ključ dobri imenovan zaupnik, druga dva pa od njega določena dva uda „narodno-napredne“ stranke, ki pa morata biti vdana z dušo in telesom naši stranki.

2. Skrb teh treh oseb bo, da po-zaprò črno temo ali po našem jeziku: „proklete farje“ v sakristijo in v cerkev, od koder se ne smejo ganiti ne po dnevnu, ne po noči.

3. Z ozirom na to, da se dobé še taki „norci“, ki hočejo iskati po vsej sili še sveta pri „črni temi“ — naj se jih dopusti še v sakristijo po tem opravku, da se ne oplašijo prezgodaj — pa eden iz med treh sakristijskih ključarjev naj skrbi za to, da se ne mudè predolgo v sakristiji.

4. Za previdavanje v bolezni ali pred smrtno se odredi, da ima „črna tema“ imeti uradne ure od 8–12 dopoldne in od 3–6 popoldne. V teh urah naj vsak smrtno in nevarno bolan pride v sakristijo — ali če tega ne more nikakor storiti, naj se dà prinesti.

5. Da se vse to natanèno izvrši, so odgovorni postavljeni zaupniki. Ako bi pa kaj prekršili v teh doloèilih — se jih bo najostrejše kaznovalo. Vsakega dru-gega „naprednjaka“, ki bi se ne ravnal po tem, se bo slovesno izkljuèilo iz te družbe, ter se ga izroèilo na milost in ne milost „črni temi“.

Odbor

narodno-napredne stranke.

Nova knjigoveznica,

preskrbljena po najnovejjih zahtevah in z najnovejjimi pripravami

v Gorici,

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“
tik „Krojaške zadruge“.

Priporoèa se preè, duhovščini za prevezavo misalov; slavnim krajnim šolskim svetom in uèiteljstvu za prevezavo šolskih knjižic in sploh za vsako delo, bodisi v popravo ali na novo izdejanje, za kar zagotavlja trpežni izdelek in toèno postrežbo po jako kulantnih cenah.

Rojakom v mestu in okolici se priporoèa udani

Ivan Bednariè,
knjigovez.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gosposka ulica hiš. štev. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji Izberi, kakor: sukno, platno, prénino, Chiffon, oksfort, srovico, vsakovrstne preproge, zavesne, nainizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

št. 118

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil VI. èetrleteta t. j. mesecev oktobra, novembra in decembra 1899

zaène v ponedeljek 4. marca 1901, ter se bo nadaljevala naslednje èetrtike in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavljnice in z njo združene hranilnice.

V Gorici, 1. februarja 1901.

Anton Obidiè,

èevljar

Semeniška ulica hiš. štev. 4 Gorica.
priporoèa se za raznovrstna naroèila po meri za gospe in gospode.

Naroèila se izvršujejo hitro.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v Št. Petru

(pri Gorici).

Priporoèuje ista tudi za maèe èe, gg. duhovnikom. Za pristnost se pameti.

Važno za vsakega!

Razprodaja!
Po nečuvano nizki ceni se dobí za samo 2 gl. 95 n. krasna garnitura obstojecia iz 14 krasnih dragocenih predmetov in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont, na željo tudi posrebr.) z lepo razrezanim pokrovom, toèno urejena s 3-letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali niklja okropna verižica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla za kravate z imitir. brillanti.
- 1 par gumbov za manje e. znamka "Garantie".
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remond vred posilja le za 2 gl. 95 n. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

Brüder Huryz

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo.

Neodgovarjajoè sprejemam v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nimam kupca nikaèega tizka.

Bogato ilustriran cenzus raznovrstnih dragocenosti brezplaèno in franko.

Razprodajalec in agenti se sprejemajo.

Vsek kupec dobí v dar brezplaèno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Večna luè!

Redko kdaj se dobí prozornega, dobrega pristnega oljkinega olja za „večno luè“, marveè navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dà tudi tako olje za „večno luè“; da pa tako olje z nobenimi stenji, miti z navadnimi „duščami“ ne gori, je znano vsekemu iz skušnje.

Da ne bo veè pritožb. da olje ne gori, ali pa da premoèno gori, ali da stenj preveè olja povzije, omislil sem si *troje vrst stenjev*. Priporoèam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji, katere garantiram za trajno „večno luè“ tudi v najhujšem mrazu. Pouk s pošiljatvijo.

Za prozorno dobro olje stenj **0**, za slabše **I**, najslabše (nesnažno) **II**. Za visoka stekla „Gullonov Aparat“ stenj **0**, I K 60 v., stenja **I** in **II**, 3 K. — Za navadna nizka stekla stenj **0** I K, **I**, II K 40 v. — Škatljica stenjev zadostuje za eno leto.

Stekla vseh vrst in barv. Dolenèeve sveče iz pravega èebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoèa preè, duhovščini

Tine Kofol,
cerkvenik v Kanalu (Goriško).

Èebelno voèene sveče

pod garancijo 2000 krov

priporoèati preè, duhovščini, cerkev-
num oskrbištvom in slavnemu p. n.
obèinstvu.

Med garantiran èebelni pi-
tanec najbolje vrste na drobno Kg.
po K 1,20.

Z odliènim spoštovanjem

J. Kopac,
svetec,
ulica sv. Antona 7. Gorica.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12.

priporoèa preèast, duhovščini za izdelovanje cerkevih posod in orodja. Pripravo cerkevnega orodja oblaže revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preè, p. n. gospod naroèevalec sam lahko doloèi.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. štev. 23,
priporoèa èastiti duhovščini in slavnemu obèinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucea, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Veè vrst riža. Miljsveèe prve in druge vrste, namreè po $\frac{1}{2}$ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidrišič & Valenèj v Il. Bistrici. Zvezlenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdièeva mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zaboljekih najmanje po 5 Kg na vse kraje.

G. Likar,

Gorica, Semeniška ulica št. 10.

Trgovina pisalaških in šol. potrebščin. Raznovrstno papirnato blago. Kujige: molitvene, šolske in vpisne. Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitne, raèunov, kuverte z napisì.

Sprejema v vezanje knjige.

Vse po najnižjih konkurenènih cenah.

Razpela

izrazne

kovine

Rozni

venci

podobe

Kipi

iz por-

celana

Cevji

in

čižmi

JOSIP CULOT,

v Raštelu št. 2 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igraè.

Vsakovrstna sveža semena za vrtnino.

Razne

nos-

gavice

Razne

ro-

kavice

Kovèki

in

prtlike

Lule

za

kadilee

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medyatovi hiši v prilici

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v prilici Medyatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželih nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovanjem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domaèem zavodu!

Edina slovenska zavarovalnica!